

Informatie voor de leerkracht over gastles WO2 van Fanny Bernstein

Tussen nu en een maand komt Fanny Bernstein naar school. Voor het zover is, willen wij graag nog enkele zaken met je doornemen.

1. Inleiding

De gastles bestaat uit twee delen. Allereerst wordt het verhaal verteld. Dit duurt ongeveer 30 minuten. Daarna kunnen de leerlingen vragen stellen en vindt er een gesprek/discussie met de leerlingen plaats. Ook dit duurt 30 tot 45 minuten. Soms loopt het uit vanwege de vele vragen. Dit zal altijd in overleg met de leerkracht plaatsvinden.

Een gastles heeft het meeste impact wanneer deze is ingebed in de geschiedenismethode en/of een project. Leerlingen kunnen het verhaal dan beter plaatsen. Maar bovenal komt dit de interactie met de leerlingen ten goede.

Achtergrondinformatie gastspreker voor de leerkracht

De vader van Fanny is geboren in Polen. In Wenen trouwde hij en zorgde voor een goed bestaan. Tot de Kristallnacht...

Aangekomen in Duitsland vlucht hij te voet naar Nederland in de hoop dat hij hier zijn leven kan opbouwen. Hier wordt hij als vluchteling gezien en moet doorgangskamp Westerbork helpen bouwen. Daar ziet hij wekelijks meerdere treinen richting het oosten rijden volgepakt met joden, Roma en Sinti, verzetsstrijders ...

Ook hij komt via Theresienstadt in Auschwitz terecht. De hel op aarde.

Hij overleeft Auschwitz en loopt de Dodenmars, krijgt twee dochters, maar de oorlog is logischerwijs nooit ver weg. Zijn hele familie is vermoord door de nazi's, waardoor Fanny haar grootouders nooit heeft gekend.

Fanny vertelt indringend over haar vader, die trouwt na de oorlog en een goed bestaan in Nederland heeft opgebouwd. Een genocide werkt echter generaties lang door...

2. Voor de gastles

- Introduceer Fanny Bernstein in je eigen woorden, waarbij je kort vertelt dat zij over haar vader gaat vertellen die WO2 heeft overleefd.

- Toon de email voor de leerlingen op het digibord en print deze mail ook uit, zodat de leerlingen de vragen kunnen beantwoorden en invullen. In deze email (in de vorm van een werkblad) staat ook de link naar de film [De oorlog in zeven minuten](#).
- Om de ouders te informeren over de gastles vind je onderaan dit document een informatiebrief met een voorbeeldtekst.

Tip: vraag leerlingen om eens te informeren bij familieleden, burens, kennissen enz. of zij WO2 hebben meegemaakt of welke verhalen zij over WO2 hebben gehoord. Dan kan natuurlijk ook over andere oorlogen gaan.

Verder is het interessant om leerlingen aan te sporen om voorwerpen mee te laten nemen uit WO2 voor de gastles. Zij kunnen die dan samen bekijken met de gastspreker.

Ter voorbereiding op de gastles enkele huishoudelijke mededelingen

- **Contact met de gastspreker voorafgaand aan de gastles**

Zou je een week voorafgaand aan de gastles telefonisch contact op willen nemen met de gastspreker? De gegevens vind je terug in de mail.

- **Conciërge**

De gastspreker meldt zich bij de conciërge. Zou je zo vriendelijk willen zijn om de conciërge even te informeren dat de gastspreker komt? Wellicht kan hij/zij dan aangeven in welk lokaal de gastspreker moet zijn.

- **Opstelling in de klas**

Iedereen blijft in de originele vorm zitten zoals gebruikelijk is.

- **Niet storen betekent echt niet storen!**

Voor het geven van een gastles over je familieverhaal is concentratie nodig. Het werkt bevorderend voor de concentratie wanneer voorafgaand aan de gastles een A4 met de tekst 'Niet storen' op de deur wordt gehangen door de leerkracht.

Toch is op dat vlak het beleid verschillend per school. Wij zouden het op prijs stellen wanneer je er voor kunt zorgen dat in ieder geval tijdens het eerste gedeelte van de gastles de gastspreker niet wordt gestoord.

- **Taak van de docent tijdens de gastles**

Het is bevorderend voor de kwaliteit als de leerkracht tijdens de gastles geen andere werkzaamheden verricht, maar betrokken is bij de gastles. Dit betekent actief luisteren naar het verhaal. Tijdens het tweede deel van de gastles waarin de vragen worden gesteld, mag je ook de kinderen activeren indien dat nodig is of zelf vragen stellen/iets vertellen ter aanvulling aan de gastspreker. De leerkracht is verantwoordelijk voor de

- **Taak van de gastspreker**

De gastspreker zal het verhaal zo boeiend mogelijk vertellen en de vragen van de leerlingen c.q. discussie in goede orde laten verlopen. De gastspreker verneemt graag voorafgaand aan de gastles eventuele bijzonderheden m.b.t. de leerlingen, zoals bijvoorbeeld kinderen die een oorlog hebben meegemaakt of andere bijzonderheden.

3. Na de gastles

Wij zouden het fantastisch vinden om foto's en reacties van de leerlingen te ontvangen: info@nadeoorlog.nl. Hierbij een link naar het [evaluatieformulier](#).

Bijlage: voorbeeldtekst brief ouders en/of verzorgenden

Beste ouders/ verzorgers en leerlingen,

Op ga ik lesgeven over het project "De Tweede Wereldoorlog" en zal daar (.....) lessen over geven.

Hiervoor maak ik samen met de leerlingen opeen thematafel en een wandbord met informatie.

Wilt u met uw zoon dochter kijken of hij/zij iets kan meenemen voor het wandbord of voor de thematafel over de Tweede Wereldoorlog (b.v. een voorwerp, een boekje, een foto, een krantenartikel, een artikel van Internet). Graag voor meenemen.

Wanneer leerlingen zelf iets meenemen en er iets over zoeken zijn ze extra betrokken en gemotiveerd iets over dit onderwerp te leren.

Ook heb ik een gastspreker uitgenodigd. Fanny Bernstein is Joods en zal op..... in de klas komen vertellen over dit onderwerp. De leerlingen kunnen hem op die dag vragen stellen over dit onderwerp en zij heeft een leerzaam en afwisselend programma gemaakt voor deze les.

Met vriendelijke groet,

.....(leerkracht)